

גליקן 419
שנה ט' תש"פ

סיפורי צדיקים

יו"ל לע"נ הרה"ח ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר שיבלט"א

סיפורי חז"ל

זכות הצדקה

בוקר אחד הלך רבי יצחק לבית הכנסת ובדרך פגש באדם עני שהחזיק בידו חצי מעה (מטבע קטן) ניגש העני אל רבי יצחק וביקש: רבי, רחם נא עלי והחזיה את נפשי ונפש בניי ובנותיי, רעבים אנו ללחם, ואין. הצטער רבי יצחק מאד שלא יוכל לעזור לאיש המסכן הזה וענה: מה אעשה? איך אחיה את נפשותיכם, ואין בידי אלא חצי מעה? אמר העני: גם לי יש חצי מעה, אם תיתן לי את חצי המעה שלך, יהיה לי עם החצי שבידי מעה שלימה, וזה יספיק כדי לקנות כבר לחם שלם. נתן לו רבי יצחק את חצי המעה שהיה לו. העני שמח מאד שכעת הוא יוכל להביא הביתה כיכר לחם להשביע את רעבונם של בני ביתו.

באותו הלילה חלם רבי יצחק חלום מבהיל, הנא הוא עומד על שפת הים ואויבים באים ורוצים להשליכו לתוך המים, רבו, רבי שמעון בר יוחאי, עומד מרחוק ומושיט לו את ידיו להצילו מן האויבים, אך הוא אינו יכול להגיע אליו. כבר תפסו אותו האויבים והשליכו אותו לים וכמעט שטבע, אבל אז קרה הנס, העני שהוא נתן לו בבוקר את חצי המעה, משה אותו מן המים והביא אותו אל רבי שמעון בר יוחאי. התעורר רבי יצחק, כולו רועד מפחד, והנה - היה זה רק חלום. הבין רבי יצחק, כי סכנה גדולה הייתה צפויה לו וממנה ניצל.

מן השמים הראו לו מה גדול שכרו למי שעוזר לעני, אפילו רבו הגדול - רבי שמעון בר יוחאי לא היה הכול להצילו מסכנה זו, רק זכות הצדקה שנתן לעני באותו יום גרמה להצלתו.

(על פי זוהר חדש ב' - ס"א)

פרשת השבוע

חטאנו כי דיברנו בה' ובך
(כ"א - ז')

מלספר על כך לאנשים שכלפיהם הטיחו עלבונות ודברי ביקורת, כי בכך נעשים אנו ח"ו שותפים לחטא לשון הרע ורכילות, רח"ל.

וממדבר מתנה (כ"א - י"ח)

מסופר על אחד ששלח ידו במסחר, ועשה הון בדרכים לא כשרות, שנדמן פעם לחצרו של הרה"ק רבי ישראל מרוזין זיע"א. כשנכנס אל הרבי נתן פיתקה בה כתב את בקשותיו, וצירף לזה סכום כסף גדול מאד כפדיון. נטל הצדיק את הפתקה מידי החסיד אך סירב לגעת בכסף. ואמר לו: בפרשת חוקת נאמר "וממדבר מתנה". המדבר הוא סמל של ישרות וטוהר, כמאחז"ל בתלמוד (סנהדרין מט) על הכתוב "ויקבר יואב בביתו במדבר" (מלכים א' ב' לד) מה מדבר מנוקה מגזל ועריות, אף ביתו של יואב נקי מגזל ועריות. אם כן, המלים "וממדבר מתנה" מלמדות אותנו, שרק כסף שבא ביושר ובנקיון כפיים מותר לקבל במתנה.

מסופר: הרה"ק רבי ברוך מזעזיבו' זיע"א נפגש פעם עם הרה"ק רבי שניאור זלמן מלאדי בעל התניא זיע"א. תוך כדי שיחתם בדברי תורה וחסידות, העיר רבי ברוך בנימה של תרעומת, שרבי שניאור זלמן העלים ממנו דברי ביקורת, שאחד מגדולי הרבנים השמיע כלפיו. השיב בעל התניא, כמה פעמים מצינו בתורה, שכאשר ביקש הקדוש ברוך הוא להעניש את ישראל על חטאיהם, הקדים וסיפר על כך למשה רבינו מנהיגם. לעומת זאת, בעת שבני ישראל דיברו לשון הרע על משה, והקדוש ברוך הוא החליט להענישם על כך, לא גילה זאת למשה, אלא שלח עליהם מיד נחשים שרפים, ורק אחרי כן נתגלה הדבר למשה, כשהמוני העם קראו בקול "חטאנו כי דיברנו בה' ובך". מכאן למדים אנו, שבשעה שאנו שומעים דברי גנות וביקורת על הזולת, עלינו להימנע

זמני השבת

זמני יציאת השבת
ירושלים 8:31 ת"א: 8:34 ר"ת: 9:03

פרשת חקת

זמני כניסת השבת
ירושלים: 3 7:1 ת"א: 7:29

לאברהם, ויקנהו אברהם חרש העצים בכסף מלא, ויהי כאשר נסר אברהם את העץ, והנה כל צרור כספו הגנוב מוטמן בתוכו, אחד מהם לא נעדר, ויודה לה' על טובו וחסדו.

לאחר שקם אפרים מאבלו בא לגן הבית לקחת מהצרות, וירא כי הגן נשחת כולו והאוצר איננו, ולאחר אותו מעשה ירד אפרים מנכסיו עד מאד, ויעל לירושלים למצוא עבודה ולהתפרנס, ויעבור על יד בית אברהם חרש העץ, ויתיצב לפניו ויבקש ממנו להתקבל אצלו לעבודה, ויען אברהם, טוב הדבר, שב בביתי ועסוק במלאכתי, וכל מחסורך עלי, ויספר אברהם לאפרים את כל הנפלאות אשר עשה לו ה' בחסדו הגדול, כי השיב לו ממונו הגנוב באורח פלא, ואפרים הרגיש בדבר והבין שזה העץ שהה בגינת אביו, וישאל את אברהם: האם מהעץ הנבוב לקחת את כל אשר לך? וישתומם אברהם מאין ידע אפרים סודו, כי דבר העץ לא גילה עדיין לשום אדם, ויען אפרים כספך כבר היה בידי, ויספר לו את כל הקורות עמו, ויאמר אברהם לאפרים: אמנם הממון הזה שלי הוא, ברם על ידך ניצל מיד הגנב, ועתה אני רוצה לתת לך חלק ממנו, וימאן אפרים ויאמר: לא אקח ממך מאומה ולא אגע בו, כי לא שלי הוא, וכבר יסור יסרני ה' על שחמדתי אותו, עד שהגעתי עד פת לחם, ויפצר בו אברהם מאד ולא אבה אפרים לשמוע.

ויהי היום ואברהם עמד להשיא את בנו, וירא אפרים כי תושבת העבודה בכל שבעת ימי המשטה, על כן אמר לנצל את אותם ימים לילך ולבקר את משפחתו בעין גדי, ויבקש רשות מאת אדונו לנסוע לביתו, ויאמר אברהם לאשתו אפי נא לאפרים חלה יפה לדרך, ותשימי בתוכה מאה דינרי זהב, ותעש אשתו כאשר אמר בעלה, ותיתן את החלה לאפרים צדה לדרך.

ויפרד אפרים מבית אברהם וילך לדרכו. בבואו לגבול העיר, ניגש פקיד הגבול לחפש באמתחתו כנהוג, ובראותו את החלה היפה מצאה חן בעיניו, ויקנה אותה מיד אפרים. והנה בימים ההם היה המנהג אצל בני ישראל, שכל אחד מהקוראים לחתונה או לזבח משפחה, יביא עמו לבעל השמחה אוכל ומשקה ומיני מרקחת וכדומה, ואותו פקיד שהיה בין המוזמנים לחתונת בנו של אברהם, הגיע והביא את אותה החלה לאברהם, ויתפלא אברהם ויאמר: אצבע אלקים היא, וישמור את החלה עד שוב אפרים לעבודתו.

רבות מחשבות בלב איש ועצת ה' היא תקום

מעשה היה בירושלים, באדם אחד ושמו אברהם והיתה מלאכתו חרש עץ, ועבד עבודתו ביושר ובאמונה וידיו היו נקיות וטהורות מכל שמץ גזל ואונאה שקר ותרמית, ויברך ה' את מעשה ידיו ויעש חיל ויקבץ עושר רב, והיה בעל צדקה גדול, פיזר נתן לאביונים ויהודים רעבים הכניס לביתו לאכילה שתיה ולינה, ויתהלך במישרים, ויהי היום ויסע אברהם וכל בני ביתו לעיר אחרת לבקר את דודו, בשכונתו גר איש בליעל, ובראותו שכל משחתו של ר' אברהם נסעו והבית ריק, התגנב לתוכו, חיפש בביתו וימצא את שקלי הזהב אשר אסף אברהם ביגיע כפו, ויקחם ולא השאיר שריד, ויברח מהר מן העיר, כשחזר אברהם לביתו וירא את אשר נעשה לו, ויבך תמרורים, וידרוש ויחקור אחרי עקבות הגנב, ולא עלה בידו, הגנב ברח בליל הגניבה לכוון עין גדי להטמין שם את השלל, אך בדרך היתה יד ה' בו לשלם לו כרשתתו, ותקפה אותו מחלה קשה ויפול ארצה ויתעלף, ומאחר ולא נמצא שם איש להקימו, נפל שדוד וימת, וצרורות הזוהבים בחיקו.

ויהי בבקר וילך בחור מיושבי הכפר ואפרים שמו, והוא בן יחיד לאביו הזקן, וימצא איש מוטל מת, ויכרה לו קבר כדין מת מצוה, וימצא את צרורות הזהב בחיקו ויקח אותו לעצמו, ויהי בלילה ויחלום אפרים לאמר, "אל תיגע בממון הזה כי לא עמלת בו ולא שלך הוא, כי האיש אשר מצאת אצלו הממון גנב אותו מיד איש נאמן, ועתה השב הכסף ליד בעליו". ויקץ אפרים והנה חלום ויאמר בלבו, חלומות שווא ידברו ולא שת לבו אליו, וינחם את לבו ויאמר אנכי לא גזלתי מידי בעליו.

באותם ימים נטה אביו של אפרים למות, ובבואו אל בית אביו, נכנס לגינתו וירא שם עץ אחר נבוב וחלול, וישם צרורות הזהב שם ואת הפתח סתם היטב, באופן שלא ירגישו בו. באותו יום נפטר אביו, ויעש אפרים לאביו אבל שבעת ימים כנהוג, בתוך ימי אבלו התקדרו שמי עין גדי בעבים, רוחות עזות נשבו בחזקה, ומטר סוחף ניתך ארצה עד אשר נעקרו הרבה עצים מגינתו של אפרים, וגם אותו עץ נבוב נשבר ונפל לרשות הרבים, וימצא איש את העץ הנבוב ויאמר, טוב הוא למלאכה, אקחנו לירושלים ואמכרנו לחרש עץ, כשהגיע לירושלים הציע את העץ

משל ונמשל

זאת חוקת התורה (י"ט ב')

אמר הקדוש ברוך הוא חוקה חקקתי גזרה גזרתי, אי אתה רשאי לעבור על גזרתי (במדבר רבה י"ט א') הנה שלמה המלך אמר (קהלת ז' כ"ג) "אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני". ויש לשאול מדוע ניסה בכלל שלמה המלך להתחכם בענין פרה אדומה אם ידע בתחילה שהקדוש ברוך הוא הודיע את הטעם רק למשה רבינו?

והענין יובן על פי משל למלך שהיה שולט בארץ אחת, והיה לו אח שהוא גם כן מלך בארץ אחרת, רחוקה, וזה האח היה לו אדם שהיה גיבור מופלא, והיה מפורסם בגבורתו בכל העולם. ושלח לאחיו את הגיבור הזה במתנה, כשהגיע הגיבור המופלא אצל המלך, קיבל אותו בכבוד גדול, ובהיכל המלך ישבו שרים נכבדים, וכן ראש הגיבורים של המלך. ואז קם ראש הגיבורים ואמר לגבור המופלא בוא ונלחם אני ואתה, ונראה מי ינצח את מי. וכן היה שנלחמו זה עם זה, ותיכף ומיד הפיל הגיבור המופלא את ראש הגיבורים לארץ כמפיל שה אחד. לאחר מכן שאל הגיבור המופלא את ראש הגיבורים מדוע ביקשת להלחם עמי? וכי לא שמעת עד היום על גבורתי? השיב לו ראש הגיבורים: כל מה שעשיתי לא עשיתי אלא לכבודך, כדי שבני המדינה שלנו יראו את גבורתך, שאף שאני ראש הגיבורים שלהם, עם כל זה לידך אני נחשב כמו שה, ואז יעריכו אותך יותר ויגדל שמך במדינה זו אלף ידות.

והנמשל: שלמה המלך ידע שלא יוכל להשיג את טעמה של הפרה אדומה, אולם רצה להגדיל את כבודו של משה רבנו, שכולם ידעו שאין כמו משה רבנו ע"ה, שאפילו שלמה החכם מכל אדם טרח להשיג את טעמה ולא ידע. וזהו שאמר שלמה המלך "אמרתי אחכמה" למה נכנסתי לעובי הקורה להשיג טעמה של פרה אדומה, כדי להודיע "והיא רחוקה ממני" דהיינו כדי להודיע ולברר לפני העולם שהיא רחוקה ממני, ועל ידי זה ידעו את ערכו של משה רבנו.

(עוד יוסף חי

ככלות ימי המשתה שב אפרים למלאכתו בבית אברהם, וישמח לקראתו וישאל לו לשלום משפחתו, ואם אכל את החלה אשר נתן לו, ויספר לו אפרים כי פקיד הגבול חמד את החלה וקנה אותה מידו, עתה גילה לו אברהם כי הושבה החלה לידו, ויביאנה לפניו ויקח סכין ויבצענה, והנה נפלו מתוכה דיגני זהב, ויעמוד אפרים כנדהם ולא ידע את נפשו, ויאמר לו אברהם: כלתה נפשי להשיב לך חלק מכספי, ואתה סירבת לקחת, ואצוה לאפות חלה ואשים בתוכה דיגני זהב, למען תמצאם ותיקח אותם לביתך, ומה מפליא הדבר כי שוב הושב כספי אלי.

ולאברהם היתה בת בעלת לב טוב ונפש עדינה, ותגיע לעת דודים, באחד הימים קרא אברהם לאפרים ויאמר לו: מצאת חן בעיני כי ישר אתה ותמים דרך, ורואה אני כי אתה האיש אשר הוכיח ה' לקחת בתי לאשה, וגם חלק מנחלתי, ויקח אפרים את בת אדונו לאשה, ואברהם נתן לו שליש מרכושו ויראו חיים וברכה בקרב הארץ. ממעשה נפלא זה יכיר האדם את נפלאות השגחת ה' יתברך מסובב כל הסיבות, וברצות ה' דרכי איש שומר כל עצמותיו וממונו מכל מעוול וחומס, וגם אם גוזלים אותו ועושקים ממונו מחזירים אליו שנית אף בסיבות רחוקות אשר אינם מצטיירות בשכל אנוש, כי רבות מחשבות בלב איש ועצת ה' היא תקום, אין חכמה ואין תבונה ואין עצה לנגד ה'.

(עוד יוסף חי פר' תבא הו"ד בס' קנאת איש מרעהו)

הזדמנות אחרונה

עובדות, תמונות ומכתבים ודברי תורה
מהרה"ק רבי דוד משה מקרעטשניף זיע"א

היות ואנו קרובים לסיים חיבור מקיף על חייו ופועלו של אבינו רועינו כ"ק מרן אדמו"ר הרה"ק רבי דוד משה מקרעטשניף זצוק"ל, ובפרט בעת שאנו מתקרבים ליומא דהילולא דיליה החל בט"ו תמוז, אנו יוצאים בזאת בקריאה לכל מי שיודע על עובדות והנהגות מחייו ופועלו, או שבידו תמונות, מכתבים ומסמכים ממנו, וכן על הקשר בינו ובין צדיקי דורו זיע"א, שיצור עמנו קשר ויביא את הברכה לבתי ישראל.

דרכים ליצירת קשר:

הרה"ג ר' אברהם מרדכי בלינדר - 058-3228148

אימייל - 3133033@gmail.com

וזכותו של אותו צדיק תעמוד לכל התורמים והמסייעים לעניין נשגב זה, לאורך ימים ושנים בבני חיי ומזוני רוויחי.

צ'ין אדם לחברו

כאשר מתכוונין לשם שמים, מה הבדל יש בין אם לומדים תורה או גומלים טובה וחסד לאיש יהודי.

מעשה באחד מבני המשפחה שנכנס אצל הרה"ק בעל "אמרי אמת" מגור זיע"א בערב חג השבועות, ושאל אם יוכל לפרוט לו שטר גדול בן זלוטי למטבעות קטנות? לפי ששטר בערך גדול כזה אינו עובר לטוחר בעיירה קטנה, ולא מצא האיש בכל גור מי שיתן לו עודף מחמש מאות זלוטי. קם הרבי כהרף עין מאצל ספריו, ונכנס לחדר הסמוך שם ניצבה הכספת שלו בכדי למלא את מבוקשו. באותו רגע נמלך האיש בדעתו והכהו לבבו, מה עשיתי, את מי הטרחתי ולצורך מה? פניו החווירו כסיד מרוב צער ודאגה. וכאשר שב הרבי לחדרו עם הכסף, הבחין מיד במראהו המבוהל, וישאל אותו בחרדה מה קרה לך? התנצל הלה ואמר, מתחרט אני על שהפרעתי. נענה הרבי והשיבו, כאשר מתכוונין לשם שמים, מה הבדל יש בין אם לומדים תורה או גומלים טובה וחסד לאיש יהודי.

שלום בית ישכון באהלך

מסופר על יהודי שבא לפני הגאון רבי אייזיק שר זיע"א והתלונן, כי בכל ערב שבת נופלת קטטה בתוך ביתו, הוא מצידו משלים את כל ההכנות לשבת בשעה מוקדמת, אך אשתו עוסקת במלאכה עד הרגע האחרון, שאל

רבי אייזיק: ואיך אתה מתכוונן לקבלת שבת? "ברוך ה', כבר מחצות היום אני לאחר הרחצה, לובש בגדי שבת, לאחר מכן מתיישב ולומד "שנים מקרא ואחד תרגום", שיר השירים ומקבל שבת מלכתא" - השיב האיש בסיפוק. אמר רבי אייזיק: "אם לעצתי תשמע דחה לשעה את לבישת בגדי השבת, עזור לאשתך בהכנת השבת, וכשתבוא שעת הדלקת נרות תאמר לה בניחותא "הדליקי את הנר" ותבוא עליך הברכה ושלום בית ישכון באהלך".

ולא יענש שום אדם בסיבתי

להגה"ק רבי שלמה זלמן ליפשיץ גאב"ד וורשא בעל ה"חמדת שלמה" זיע"א היו מתנגדים רבים, הללו רדפו אותו בכל מיני רדיפות וירדו חייו, פעם בלכתו בשוק בעניני מצוה, השליכו אלמונים שיקוץ על ראשו. מיד רעשה העיר, היתכן לבזות ככה את כבוד מרא דאתרא? השתיק הרב את התובעים עלבונו, חזר לביתו ונכנס לחדרו המיוחד, כשנכנסה זוגתו הרבנית מצאה אותו בוכה, פנתה אליו: מה אה בוכה ומצטער, וכי בשביל ריקים הללו כדאי לבכות? השיבה רבי שלמה זלמן: אני בוכה ומתפלל לקב"ה שלא יענשו הללו חלילה משמים על ידי.

תלולא דצדקיא

שבת קודש ה' תמוז

הרה"ק רבי אלטר עזריאל מאיר מלובלין ב"ר אברהם (תש"א)
יום ראשון ו' תמוז
הרה"ק רבי דוד צבי טובי מניישטאט ב"ר יחזקאל מקאזמיר (תרמ"ב)

יום שני ז' תמוז

הגה"ק רבי ברוך פרענקל תאומים ב"ר יהושע יחזקאל פייבל (ברוך טעם - תקפ"ח)
הרה"ק רבי אהרן משה "מגזע צבי" מבראדי ב"ר שאול תר"ה
הרה"ק רבי שמחה בונים ב"ר אברהם מרדכי מגור (לב שמחה - תשנ"ב)

יום שלישי ח' תמוז

הרה"ק רבי מאיר מדזיקוב ב"ר אליעזר (אמרי נועם - תרל"ז)
הרה"ק רבי מרדכי מקומיר ב"ר אברהם המגיד מטריסק (תרע"ז)

יום רביעי ט' תמוז

הרה"ק רבי יעקב מטעמילש ב"ר אליעזר ליפמן (ספרא דצניעותא דיעקב - תכ"ז)
הרה"ק יקותיאל יהודה מצאנז-קלויזנבורג ב"ר צבי הירש (תשנ"ד)

יום חמישי י' תמוז

רבי אליעזר הורביץ מניישטאט ב"ר צבי הירש (תר"ג)

יום שישי י"א תמוז

רבנו יעקב יצחק חיות ב"ר אברהם (אפי רברבא - שמ"ה)
הרה"ק רבי צבי הירש מזידיטשוב ב"ר יצחק אייזיק (עטרת צבי - תקצ"א)
הרה"ק רבי אלחנן וסרמן הי"ד זיע"א (תש"א)
הרה"ק רבי אהרן טביש ב"ר יעקב (קרני ראם - תרי"ב)

זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל אמן

מצווה הלכות

מאת הרה"ג נמליאל הכהן רביטובין שליט"א
מח"ס "גם אני אודך" ו"פרוסים ו"ספרים" על המצוות.

קביעות מקום בתפילה (ח)

א) לא יקבע את מקומו בשמונה הטפחים הסמוכים לפתח כניסת בית הכנסת, אם פתח זה פונה ישירות לרשות הרבים, כיון שיש לחוש שיסתכל החוצה, ולא יכוון היטב בתפילה. (עיין שו"ע או"ח סימן צ', סעיף כ')

ב) אם הפתח אינו פונה ישירות לרשות הרבים, ואין זה מקומו הקבוע, לא יעמוד שם להתפלל, דנראה שעומד בסמוך לפתח כדי שיוכל לצאת מהר מבית הכנסת. (שם)

ג) המתפלל במקום קבוע שאינו למול הקיר, ובהזדמנות חד פעמי מצא מקום פנוי ליד הקיר, ושיש מעלה מיוחדת להתפלל שם, כמבואר בשו"ע או"ח סימן צ', סעיף כ"א-כ"ב. אע"פ כן ישאר במקומו הקבוע. (אבני ישפה על הלכות תפילה, עמוד נ"ה)

קרית קרעטשניף רחובות

טל': 052-7144471 מייל: sipureitzadikim@gmail.com

בחסות רשת חנויות

גל פז

לע"נ הרה"ק רבי שמחה בונים

ב"ר אברהם מרדכי מגור (לב שמחה)

זכותו תגן עלינו ועל כל ישראל, אב"ר

נלב"ע ז' תמוז תשנ"ב תנצב"ה